

Генерал-майор Груги Ангелов,
началник на Военната академия „Г. С. Раковски“:

Доброто образование отваря пътя към квалификацията

От учебната 2019/2020 г. Академията ще обучава студенти
по национална сигурност в бакалавърска степен

Интервюто взе
Надя КАНТАРЕВА

Правят впечатление, генерал Ангелов, постоянните посещения на ученици във Военната академия. На какво се дължи това – на традиции?

– Инициативата е наша. Искаме да подкрепим възраждането на патриотизма, децата да са съпричастни към българската история, към корените на държавността, към армията, към институциите. Това се възпитава от ранни години.

На входа на Академията е паметникът на полк. Борис Дрангов. Изключителен командир, който е бил преподавател именно тук, във Военното училище. Невероятен педагог. Даваме възможност на децата да се докоснат до легендарния му живот, да се „върнат“ в историята, когато са създадени сградите на Военната академия през 1892 г. Разглеждат емблематичния парк, който е изграден през 1904 г. Децата са очаровани от Царските зали и параклиса, датиращ още от края на XIX в. От септември 2018 г. възстановихме една традиция – в Академията посрещнахме свещеник, назначен от Светия синод, всяка седмица той отслужва литургии в параклиса.

– И какъв е резултатът от отворените врати?

– В непрекъсната връзка сме с училищата и след посещенията на учениците. Разбираме, че разказват на родителите си и съучениците си за видяното, показват снимки. Без изключение, всички искат да дойдат отново. Това е показателно – успели сме да събудим интерес и отношение у младите хора към национални ценности, към българското.

В повечето градове, където има военни формирования на Сухопътните войски, са създадени клубове „Приятел на армията“. Те не са нещо ново. Още като командир на 61. механизирана бригада в Карлово работихме много с младите

хора от клубовете. Редовни бяха срещите на офицери и сержанти с учениците. Разговаряха, подготвяха ги за състезания по спортна стрелба и участия в други интересни за децата надпревари. Важно е да се поддържа здрава връзка между общество и армия.

– Какво е мястото на Академията в съвременното образователно дело в България?

– Ще се върна назад в годините. Военното училище, чийто правопреемник е днешната Академия, е създадено още в годината на Освобождението – 1878 г. Наред с БАН и Софийския университет, то е сред най-старите ни висши училища. Самата Академия е отворена през 1912 г. с цел да подготвя офицери, специалисти на оперативно и стратегическо ниво, които да управляват българската армия. Държавни глави, министри, видни общественици на България са обучавани и се обучават и до днес тук.

Факт е, че сме водещи в сферата за национална сигурност и отбрана. В последните три години сме сред първите в Рейтинговата система в професионално направление „Национална сигурност“.

– „Национална сигурност“ е специалност, преподавана в не един университет, особено в последните години.

– Основно тук се създават кадри, които познават функционирането на системата. Ние задаваме стандартите.

Вярно е, има експерти теоретици, но какви са елементите на системата на националната сигурност, взаимовръзките им, кои са факторите на националната мощ и кои от тях са определящи... Това вече са теми, които все още не са залегнали в дълбочина в обучението по национална сигурност.

Бих желал един ден да има стандарти за обучението по национална сигурност. Професията би трябвало да бъде регулирана. Експерти по специалността – бакалаври и магистри, е наложително да има в държавната и местната администрация. Засега се разчита на специалисти, напуснали армията поради навършване на възраст. Но тези хора не са експерти по национална сигурност, те са експерти по военно дело. Те са добри професионалисти, но трябва да се прави разлика.

Ген.-майор Груги Ангелов завършва Математическата гимназия в Хасково, ВНВУ „Васил Левски“ – Велико Търново, и Военната академия „Г. С. Раковски“. Магистър е по „Стратегически науки“ в Сухопътния колеж по отбраната на САЩ. Зам.-национален представител на 1 български контингент в Ирак. Работил е в Обединеното командване на силите на НАТО, Италия. От 2016 г. е началник на ВА „Г. С. Раковски“.

– Кои са параметрите на днешното понятие за национална сигурност?

– Всичко, което е около нас, е част от системата – дипломатия, икономика, не на последно място, образование... Когато говорим за генериране на национална мощ, не може да не отчитаме социалния статус на българина. Много са елементите на системата и те трябва да се познават добре и да се отчитат.

– Как оценяват чуждите ни партньори нивото на обучение във ВА „Г. С. Раковски“?

– В годините Академията е извоювала мястото си на желан партньор. Днес сме партньори на над 30 чуждестранни университети, голяма част военни. Основно са в Европа, Близкия изток, Закавказието, Афганистан... Имаме към момента колеги в Ирак и в Северна Македония, където помагат в изготвянето на учебни планове на военнообразователните им системи. Партньори сме на Военновъздушната академия в Португалия, логистичното училище на Франция, военните университети на

Партньори сме с над 30
чуждестранни университета,
голяма част военни.

Чехия, Словакия, Румъния, Полша...

Преди дни подписахме споразумение за съвместна работа с Института по контратероризъм на Израел.

– Увеличава ли се броят на студентите?

– Всяка година броят на студентите расте. Военната академия има капацитета да обучава 3000 души. Към днешна дата имаме 100 докторанти, цивилните студенти са 260, а военнослужещите – над 100. Още над 2000 специалисти от различни сфери минават през квалификационните ни курсове.

Наши студенти са и китайски офицери. Първата година изучават език и още 1 година се обучават в магистърска програма.

– И към новината на деня – за първи път Военната академия обявява прием за бакалаври.

– От учебната 2019/2020 г. ще обучаваме за първи път и бакалаври. Получихме акредитация, имаме добър

капацитет – сграден фонд, преподаватели. Липсва само общежитие, но вече възстановяваме старата сграда, надстрояваме я, за да я превърнем в модерно оборудвано общежитие.

Бакалаврите започват със специалност по национална сигурност и отбрана. От учебната 2020/2021 г. ще обявим прием в още две специалности – „Киберсигурност“ и „Психология в сферата на сигурността и отбраната“. С Техническият университет в София съвместно работим по учебни планове и програми по киберсигурност в магистърската степен. Студентите излизат с две дипломи – от Академията и от ТУ – София, в две различни дисциплини. Ще използваме този добър опит и за бъдещите бакалаври.

Планираме коренна разлика в обучението на магистрите и бакалаврите. При първокурсниците лекциите ще са повече, докато при вто-

рата образователна степен аудиторната заетост ще е по-малка. Предимство даваме на практическите занятия, на дискусии, провокиращи мислене. Тук е мястото да напомня, че Военната академия винаги е сред призьорите в национални състезания по публични комуникации.

– Говорите за компетентностен подход в образованието – освен познание да дава и умения.

– Така разбирам доброто образование. Образно казано, образованието на даден етап открехва пътя към квалификацията. И това, като правило, задължително е да залегне в квалификационните характеристики на учебните планове и програми. Или какво трябва да знае, какво трябва да умее завършващият даден етап от образованието си. Подчертавам, в това отношение много важна е връзката със заявителя на кадри.

– Здрава ли е връзката между Академията и заявителите на кадри?

– Към момента, говоря за направляването по сигурност и отбрана, висшите училища сами си залагат критериите и стандартите на квалификационните характеристики. При военните училища, що се отнася до военното дело, като регулирана професия, то е регламентирано. Но при националната сигурност – Направление 9.1, не е така. И това е въпрос, чието разрешаване не търпи отлагане.

– Какви са стратегическите цели, които ще определят бъдещото развитие на Академията?

– Първо, не само образованието, а и възпитанието е наш приоритет. Родолюбие, традиции, знание – вървят винаги ръка за ръка. Трябва да възпитаваме младите граждани да познават, да пазят и предават традициите. Днес, поне по мое виждане, има леко разминаване между образование и възпитание. И това е видно, особено при възрастните, вече изградени личности.